

Rekabet Kongresi

Özel Sektörde Büyüme Dinamikleri Üzerine Bir Tartışma

Cüneyt Türktan

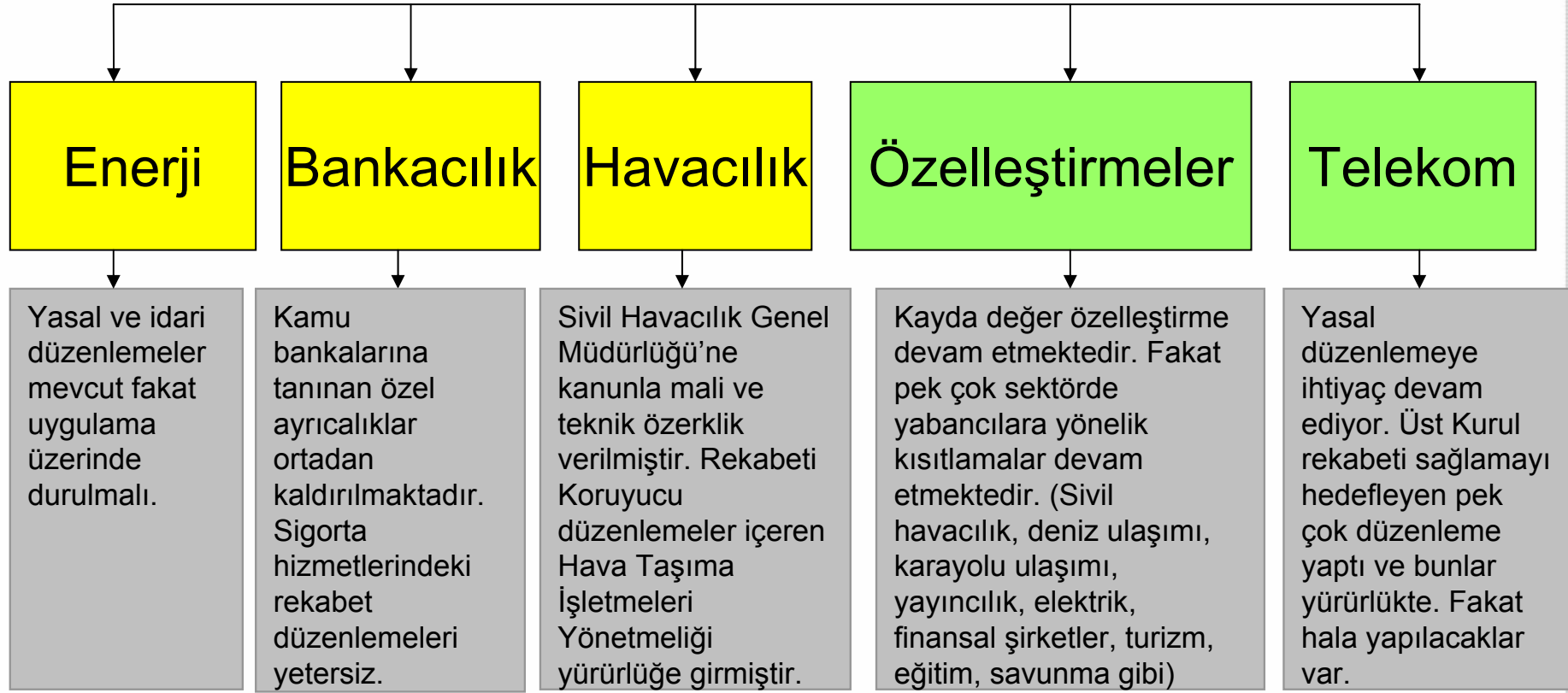
8.11.2007

- Modern serbest piyasa ekonomisi sistemini benimseyen ülkelerde **rekabet kavramı, ekonomik hayatın vazgeçilmez bir unsurudur.**
- Rekabet,
 - Üretimde ve kaynak dağılımında verimliliğin artmasına,
 - Maliyetlerin düşürülmesine
 - Yeni üretim araç ve yöntemlerinin ekonomiye dahil edilmesine
 - Piyasaya arz edilen ürün ve hizmet fiyatlarının düşmesine
 - Ve tüm bunlar ile ilişkili olarak kamusal fayda sağlar.
- 4054 sayılı Rekabet Kanunu'nun genel gerekçesinde de *“ülkemizde var olan ekonomik sistemin piyasa ekonomisi olduğu ve piyasa ekonomisi işlerliğinin de ancak piyasalarda **sağlıklı bir rekabet ortamının mevcudiyetine bağlı olduğu**”* ifade edilmektedir.

- ❑ Rekabeti sağlayacak regülasyonların yapılmış olması yeterli olmayıp, bu regülasyonların etkin biçimde uygulanabilmesi gerekmektedir.
- ❑ Hakim durumda bulunan işletmecilerin rekabetin tesisi amacıyla çıkarılan regülasyonlar karşısındaki olumsuz tutumu, rekabet ortamının gelişmesinin önündeki en büyük engellerden biri haline gelmektedir.
- ❑ Küçük işletmecilerin korunması, kaliteli ve etkin bir rekabet ortamının oluşması ve bu ortamın sürdürülebilir olması için zaruridir.

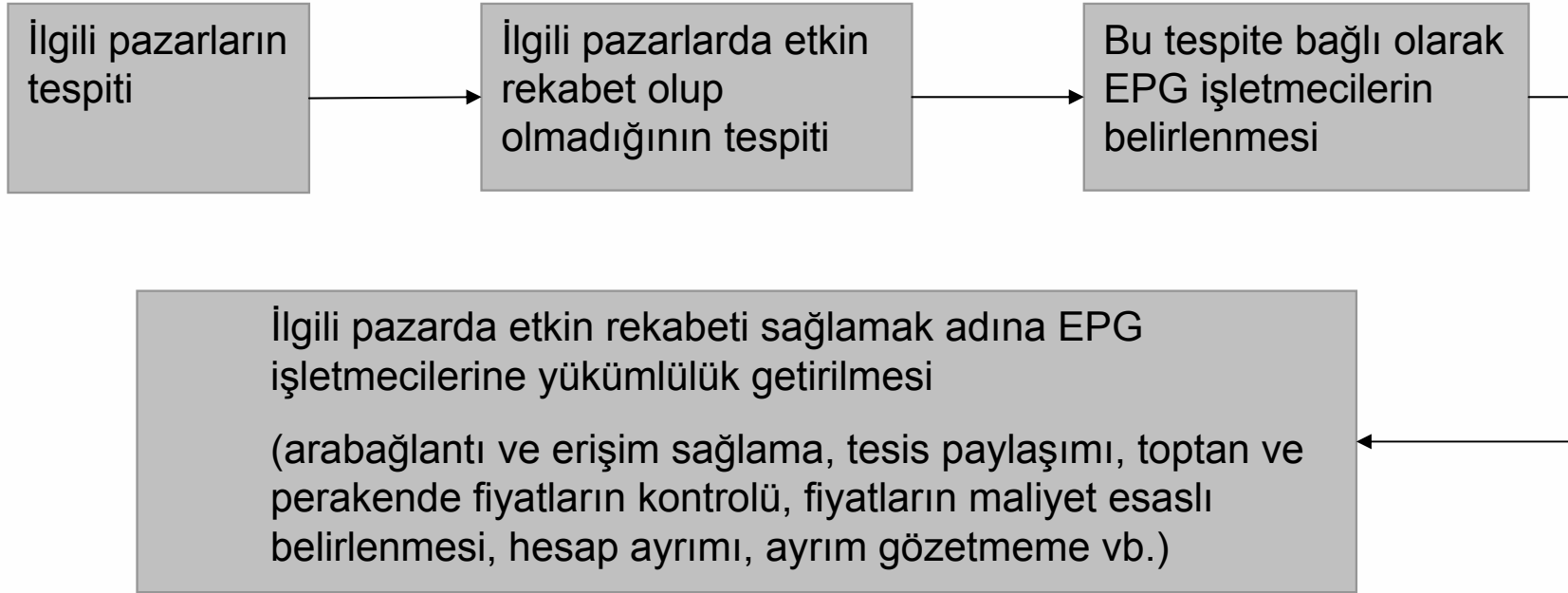
- Kayıtdıőının kontrol altına alınması zaruridir.
 - Vergi kayıplarının önüne geçilmesi
 - Kayıtdıőı ürünler nedeniyle ilgili pazarlarda oluşan haksız rekabetin ve rekabet ihlallerinin son bulması

- Telekomünikasyon Kurumu tarafından 5392 Sayılı Yasa ile yapılan düzenlemeler çerçevesinde, ***kaçak, kayıp veya çalıntı cihazlara elektronik haberleşme hizmeti verilmesinin önüne geçilmiştir.***

Etkin ve sürdürülebilir rekabet ortamı sağlanmadıkça rekabetten beklenen kamusal fayda gerçekleşmemektedir.

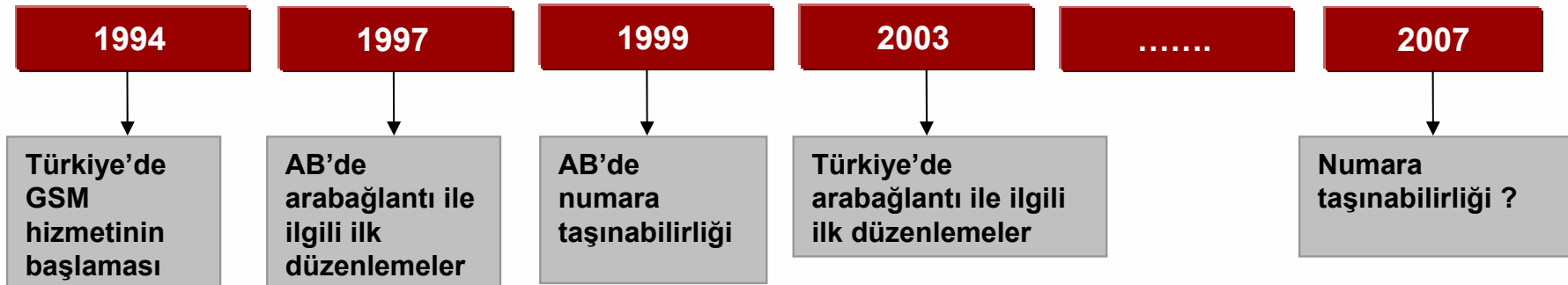
- Regülasyonların önemli bir bölümü, toptan seviyede (teşebbüsler arası) ilişkileri düzenlemeye yönelik olup, etkin rekabet ortamının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi hedeflenmiştir:

AB düzenlemeleri ülkemizde doğrudan uygulanabilme kabiliyetine sahip değildir.

- Tüm kamu kurumları “*Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı*” uyarınca AB normlarının ulusal mevzuata aktarılması ve uygulanmasını sağlamakla yükümlüdür.
- Bu yapılır iken
 - her norm olduğu gibi benimsenmemeli,
 - ülke gerçeklerine uygunluk analizi yapılmalı ve
 - teşebbüsleri koruyucu bir geçiş dönemi öngörülmelidir

AB’de yapılan her yeni düzenleme, rekabet şartlarının belirli bir olgunluğa erişmesinin akabinde yapılmakta. **Türkiye’de de aynı olgunluğa erişilmesi beklenmelidir!**

□ Sektörün Münhasır Özellikleri (Rekabet Ortamının Tesis Zorlukları)

- Piyasaya giriş engelleri (lisans alma zorunluluğu)
- Lisans bedellerinin yüksekliği,
- Hizmetler üzerinden alınan vergilerin yüksekliği,
- Altyapı yatırım maliyetlerinin yüksekliği (kapsama ve hizmet kalitesi yükümlülükleri)
- Satış, pazarlama ve dağıtım harcamalarının yüksekliği
- Ürün bağımlılıkları (şebeke dışsallığı)

□ Yoğun Regülasyon Ortamı

- Telekomünikasyon hizmetlerin kamusal niteliği gereği ve Telekomünikasyon Kurumu'nun rekabeti tesis etme ve koruma görevinin bir parçası olarak *tüketici hakları, erişim, arabağlantı, numaralandırma, frekans, ortak yerleşim, tesis paylaşımı, numara taşınabilirliği ve benzeri konularda* pek çok norm yürürlükte.
- Bu ex-ante düzenlemeler, rekabet ortamını yaratılmasında önemli bir role sahip.
- Düzenlemelerin pek çoğunda Avrupa Birliği uygulamaları esas alınıyor.

GSM PAZARINDA ETKİN REKABETİN YOL HARİTASI

